

ПРОГРАМ ЗА СТИЦАЊЕ ПРОФЕСИОНАЛНОГ ЗВАЊА "ОВЛАШЋЕНИ ЈАВНИ РАЧУНОВОЂА"

3.1. УСЛУГЕ РЕВИЗИЈЕ И УВЕРАВАЊА

СВРХА

Обезбеђивање да кандидати могу да просуђују и примењују технику у анализи питања која се односе на пружање услуга ревизије и уверавања, и да могу да процењују и коментаришу текућу праксу и развој.

ЦИЉЕВИ

По завршетку овог дела испита кандидати треба да буду оспособљени да:

- раде унутар професионалног и етичког оквира
- разумеју текућа питања и развој који се односи на ревизију и пружање услуга везаних за ревизију и уверавање
- објасне и процене позицију ревизора у односу на прихватање и задржавање професионалних наименовања
- процене и препоруче политику и поступке контроле квалитета
- утврде и опишу посао неопходан да би се испунили циљеви ревизорских и неревизорских задатака
- примењују и процењују захтеве релевантних Међународних стандарда ревизије
- процене налазе и резултате извршеног посла и израде нацрт одговарајућих извештаја о задацима.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПЛАНА

1. Професионални и етичка захтеви

- а. Правила професионалног понашања
  - I. интегритет, објективност и независност
  - II. професионална обавеза поверљивости
  - III. промене професионалних положаја
  - IV. књиге, документи и папири
  - V. корпоративно финансијско саветовање
  - VI. сукоб интереса.
- б. Професионална одговорност и обавезе
  - I. превара и грешка
  - II. професионална обавеза (укључујући немар)

- III. погрешно понашање
- IV. различита очекивања
- V. професионално осигурање за накнаду штете
- VI. интерни договори

в. Регулаторни оквир

- I. корпоративно управљање
- II. кодекс најбоље праксе
- III. комитети за ревизију
- IV. ефективност интерне финансијске контроле
- V. закони и прописи у ревизији финансијских извештаја

2. Управљање праксом

- а. Практике и поступци контроле квалитета
- б. Рекламирање, публицитет и спровођење професионалног посла
- в. Накнаде
- г. Тендери
- д. Услови споразума

3. Процес ревизије

а. Стратегија ревизије, укључујући:

- I. ревизију засновану на ризику
- II. ревизију система
- III. приступ Билансу стања
- IV. приходе, расходе и остале циклусе
- V. усмерено тестирање
- VI. аналитичке процедуре

б. Планирање, укључујући:

- I. материјалност
- II. процене ризика

в. Евиденција, укључујући:

- I. документацију
- II. повезане стране
- III. представљања менаџмента
- IV. коришћење рада других

г. Процена и преглед, укључујући:

- I. почетна салда и упоредиве информације
- II. остале информације
- III. накнадне догађаје
- IV. сталност пословања.

4. Задаци

- а. Ревизија финансијских извештаја
- б. Ревизија група
- в. Услуге у вези с ревизијом:
  - I. прегледи
  - II. договорене процедуре
  - III. компилације

- г. Услуге уверавања, укључујући:
  - I. процену ризика
  - II. мерење перформанси
  - III. поузданост система
  - IV. електронско пословање
- д. Очекиване финансијске информације
- ђ. Интерна ревизија
- е. Екстерне финансијске и рачуноводствене службе
- ж. Ревизија односа према друштву и околини.

5. Извештавање

- а. Ревизорски извештаји
- б. Закључивање и извештавање о договореним процедурама и услугама уверавања
- в. Извештавање менаџменту

6. Текућа питања и развој

- а. Професионалне етичке норме
- б. Корпоративно управљање
- в. Превара
- г. Питања заштите животне средине
- д. Информационе технологије
- ђ. Међународне рачуноводствене фирме
- е. Мала и средња предузећа и изузећа од ревизије

3.2. МЕНАЏМЕНТ ПЕРФОРМАНСИ

СВРХА

Усавршавање знања и разумевање примене техника управљачког рачуноводства ради пружања подршке процесима менаџмента у вези са планирањем, контролом и одлучивањем.

ЦИЉЕВИ

По полагању овог дела испита, кандидати треба да буду оспособљени да:

- Разумеју циљеве припремања информација за менаџмент и потребу да прилагоде технике променљивом привредном окружењу
- Открију потребе за информацијама менаџмента и допринесу развоју одговарајућих система.
- Процене стратешки учинак пословања и препоруче одговарајуће мере за побољшање учинка
- Схвате значај односа између финансијских и нефинансијских показатеља пословног учинка
- Примене технике процене одлука менаџмента у вези са утврђивањем трошкова, цена, обима производа и рекламне стратегије
- Утврде и примене одговарајуће технике утврђивања буџета како би омогућили менаџменту да контролише пословање.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПЛАНА

1. Оквир управљачког рачуноводства

- а. Циљеви управљачког рачуноводства, информације у вези са:
  - I. краткорочним и стратешким планирањем
  - II. контролом и процесом одлучивања
  - III. ефикасном применом техника управљачког рачуноводства
- б. Тренд и развој техника и метода управљачког рачуноводства
  - I. оцена и унапређење коришћених техника и метода
  - II. процена ефеката промена технологије и производа на управљачко рачуноводство
  - III. текућа питања принципа управљачког рачуноводства и њихов значај и примена.
- в. Утицај промена у пословној структури
  - I. процењивање сталне примене техника управљачког рачуноводства (нпр. обрачун по стандардним трошковима)
  - II. утицај промена пословне структуре и менаџерских техника на управљачко рачуноводство
  - III. промене у пословној структури и управљачко рачуноводство

2. Осмишљавање система управљачког рачуноводства

- а. Циљеви система и употреба информација у вези са:
  - I. краткорочним и стратешким планирањем
  - II. контролом и процесом одлучивања
  - III. ефикасна примена техника управљачког рачуноводства.
- б. Извори информација
  - I. из организације
  - II. од добављача и купаца
  - III. из поређења са конкуренцијом
  - IV. од владе и осталих статистичких извора.
- в. Методе евидентирања и обраде
  - I. прикупљање и евидентирање информација које се могу и/или не могу изразити у новчаним јединицама
  - II. утврђивање захтева у складу са различитим сврхама
  - III. утицај принципа и техника управљачког рачуноводства
  - IV. утицај система информационих технологија
- в. ефекти врста пословних ентитета
- г. Облици извештаја
  - I. анализе и прослеђивање релевантним појединцима/групама
  - II. ефекти структуре и стила менаџмента
  - III. учесталост, правременост и степен тачности
  - IV. тенденције, материјалност и питања могућности контроле

3. Мерење перформанси

- а. Значај перформанси
  - I. Одређивање мисије и испуњење циљева
  - II. корпоративно планирање и остварење стратешких циљева
  - III. испуњење оперативних планова
  - IV. постизање специфичних циљева делова предузећа.

- б. Обим мерења перформанси
  - I. финансијске перформансе – профитабилност, ликвидност, активности и коефицијент задужености
  - II. нефинансијски пословни показатељи
  - III. мерење перформанси непрофитних организација
  - IV. мерење перформанси за пружање услуга у јавном сектору
  - V. дугорочне и краткорочне перформансе
  - VI. модели мерења перформанси као што је балансна карта (ради побољшања опсега и веза показатеља перформанси) и пирамида перформанси (у вези са стратегијом и активностима пословања).
- в. Разматрања спољних околности
  - I. економски/тржишни услови
  - II. прописи владиних служби у вези са финансијама, животном околином и квалитетом услуга.
- г. Утицај менаџмента на мерење перформанси
  - I. питања одговорности
  - II. користи и проблеми мерења перформанси
  - III. шеме награђивања и мерење перформанси
  - IV. стил менаџмента и мерење перформанси

4. Планирање и контрола

- а. Стратешко управљачко рачуноводство
  - I. корпоративно оперативна стратегија
  - II. питање животног циклуса
  - III. анализа предности, слабости, могућности и потенцијалних проблема (SWOT анализа)
  - IV. бенчмаркинг
  - V. разматрање ризика и неизвесности.
- б. Буџетирање и буџетска контрола и процењивање алтернативних приступа буџетирању
  - II. буџетирање као инструмент планирања и контроле
  - III. квантитативна помоћи анализа ризика
  - IV. аспекти понашања (бихевиористички)
  - V. текући развој буџетирања.

5. Процес одлучивања

- а. Стратегије утврђивања цена и процена одлука у вези са тим
  - I. однос цена/тражња
  - II. релевантни трошкови и одлуке о ценама
  - III. утврђивање цена и животно циклус производа
  - IV. утврђивање циљног трошка и цена
  - V. трансферне цене и процес одлучивања
- б. Информације за одлучивање
  - I. анализа релевантних трошкова
  - II. CVP анализа и максимизирање добити (CVP Трошак/Обим/Добит)
  - III. профитабилност производа и анализа ограничавајућих фактора
  - IV. анализа профитабилности корисника
  - V. теорија ограничења и рачуноводство производње
  - VI. узимање у обзир неизвесност
  - VII. технике дисконтовања новчаних токова (DCF технике).

3.3 СТРАТЕШКО ПОСЛОВНО ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ

СВРХА

Обезбеђивање да кандидати могу да просуђују и примењују технике у стратешком пословном планирању, како би били у могућности да пруже допринос формулисању пословне стратегије, развоју производа и услуга и одржавању квалитета у оквиру читаве организације.

ЦИЉЕВИ

По завршетку овог дела испита, кандидати треба да буду оспособљени да:

- утврде и примењују главне концепте и идеје у теорији и пракси стратешког управљања
- разумеју унутрашње и спољашње чиниоце који утичу на организацију и примењују ово знање у процењивању своје стратешке позиције
- утврде одговарајуће стратегије засноване на процени циљева и положаја организације
- утврде одговарајуће методе примене изабраних стратегија и процене њихов утицај на организационе структуре и активности
- разумеју утицај глобализације на стратешко пословно планирање
- успешно обједине своје знање и креативно га користе у примењивању концепата и техника
- анализирају, тумаче и примењују податке и информације, и изнесу промишљене закључке
- успешно повежу анализе и закључке, са осећајем за различите сврхе и различите кориснике, уз посвећивање пажње друштвеним очекивањима.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПЛАНА

1. Модели стратешког менаџмента

- а. Шта је стратешки менаџмент
  - I. корпоративна стратегија
  - II. пословна стратегија?
- б. Због чега је стратешки менаџмент битан?
- в. Процедура, садржина и контекст стратешког менаџмента?
- г. Процес развоја стратегије
  - I. осмишљене или прописане стратегије
  - II. хитне и додатне стратегије
- д. Садржај стратегије
  - I. стратешка анализа
  - II. стратешки избор
  - III. примена стратегије
- ђ. Стратешки менаџмент у различитим околностима
  - I. структура
  - II. култура

2. Посматрање спољашњег окружења

- а. Анализа општег окружења
  - I. Анализа социолошких, законских, економских, личних и технолошких чинилаца (SLEPT анализа)
  - II. "Портеров дијамант"
  - III. предвиђање и сценарија

- б. Анализа потрошача и тржишта – тржишно истраживање
- в. Анализа конкурентног окружења
  - I. модел пет фактора утицаја
  - II. конкуренција и сарадња
  - III. проицљивост конкурента за остварење пословне предности
  - IV. одржива конкурентска предност и критични фактори успеха

3. Унутрашња процена

- а. Ревизија извора
- б. Анализа способности и суштинских компетенција
- в. Раст конкурентске вредности – ланац и систем вредности
- г. Анализа кадрова
- д. Анализа финансијских извора
- ђ. Анализа извора пословних активности

4. Природа стратешке анализе и избора

- а. Сврха организације
  - I. очекивања акционара
  - II. културно окружење
  - III. мисија, циљеви и стратешко усмерење
- б. Осмишљавање стратегије
  - I. алтернативна усмерења развоја стратегије
    - заснована на изворима
    - заснована на тржишту
    - заснована на финансијама
  - II. методе развоја стратегија
    - интерни развој
    - стратешка удруживања
    - интеграције и способност стицања
- в. Вредновање и избор стратегије
  - I. анализа прикладности, изводљивости и прихватљивости
  - II. избор корпоративне/пословне стратегије

5. Природа примене стратегије

- а. Питања маркетинга
  - I. сегментација, одређивање циља и успостављање положаја (позиционирање)
  - II. стратегија тржишних вођа, пратилаца, изазивача и специјализованих учесника
  - III. развој и примена комбинованих маркетинг стратегија
- б. Питања финансија
  - I. вредновање перформанси
  - II. финансирање примене и распоређивање извора
- в. Питања истраживања и развоја
  - I. увођење иновација
  - II. менаџмент и контрола квалитета.
- г. Питања информационих система / технологија (ИС/ИТ)
  - I. ИТ/ ИС као стратешки извор
  - II. управљање развојем информационих система.

- д. Питања кадрова
  - I. предлагање и извор
  - II. мотивисање и дисциплина
  - III. процена и вредновање учинка
  - IV. обука и доквалификација особља.
- ђ. Питања управљања пројектима
  - I. животни циклус пројекта
  - II. циљеви управљања пројектима
  - III. процена потреба за изворима
  - IV. оруђа и технике управљања пројектима
- е. Управљање питањима промена
  - I. разумевање врста стратешких промена и њихових узрока
  - II. развој програма стратешких промена
    - утицај моћ и
    - утицај културе
  - III. улоге менаџмента у процесу измене стратегија
  - IV. управљање процесом измене стратегија

6. Повезивање структуре и стратегије

- а. Врсте организационе структуре
  - I. једноставна
  - II. функционална
  - III. дивизионална
  - IV. матрична
  - V. мултинационална
  - VI. глобална
  - VII. стратешке пословне јединице
- б. Централизација у односу на децентрализацију
- в. Организационе структуре

7. Природа глобалне конкуренције

- а. Улога традиционалног међународног маркетинга
- б. Развој глобалног пословања
  - I. приближавање тржишта
  - II. трошковне предности
  - III. притисци владе
  - IV. непостојаност валуте и тржишне препреке
  - V. појава глобалне конкурентности
- в. Глобалне стратегије
  - I. стандардизација на супрот прилагођавању
  - II. позиционирање производа
  - III. управљање односима на тржишту
- г. Успостављање глобалних заштитних симбола
- д. Управљање светском компанијом
  - I. етничка, полицентрична и географска оријентација
  - II. међународни менаџмент и вођство
- ђ. Стицање светских потрошача
  - I. истраживање међународног тржишта
  - II. сегментација међународног тржишта

8. Исходи процеса стратешког менаџмента

- а. Корпоративна насупрот пословној перформанси
- б. Одржива конкурентна предност
- в. Организација учења
- г. Мере алтернативних перформанси:
  - I. финансијске
  - II. нефинансијске
  - III. стратешке

9. Уважавање етичких норми

- а. Значај друштвене одговорности
- б. Корпоративно управљање
- в. Став према етичким нормама на националном и светском нивоу.

3.4. СЛОЖЕНО КОРПОРАТИВНО ИЗВЕШТАВАЊЕ

СВРХА

Обезбедити да кандидати могу да процењују и примењују технике у корпоративном извештавању са којим се рачуновође сусрећу и да могу да реагују на развој или неку нову праксу.

ЦИЉЕВИ

По завршетку овог испита кандидати треба да буду оспособљени да:

- објасне и процене утицај рачуноводственог стандарда или предложеног рачуноводственог стандарда на садржај објављене финансијске информације
- објасне и процене утицај пословних одлука на финансијске извештаје
- објасне правоснажност и прихватљивост рачуноводствене праксе коју предлаже компанија
- припреме финансијске извештаје за сложене пословне ситуације
- анализирају финансијске извештаје и припреме одговарајућа саопштења за представљања различитим групама корисника
- процене текућу праксу у контексту потреба корисника и циљева финансијског извештавања
- процене текући развој корпоративног извештавања у контексту његове практичне примене, утицаја на корпоративно извештавање и основних концептуалних питања.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПЛАНА

1. Регулаторни оквир Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде (IASB)

- а. Међународни стандарди за финансијско извештавање, Међународни рачуноводствени стандарди, Нацрти за објаву, Документи за дискусију, објаве Комитета за тумачење Стандарда, укључујући обрачун акцијског капитала и обавеза, средстава, резервисања, потенцијалних средстава и обавеза, сегмената, повезаних страна, финансијских инструмената, пореза, лизинга, трошкова пензија.
- б. Садржај регулаторног оквира Одбора за МРС у датом низу практичних ситуација

- в. Проблеми у вези са регулаторним оквиром Одбора за МРС, укључујући питања мерења и признавања
- г. Утицај текуће и предложене регулативе на финансијске извештаје предузећа
- д. Утицај пословних одлука и измена рачуноводствене праксе, предложених од стране предузећа, на финансијске извештаје
- ђ. Легитимност текуће рачуноводствене праксе и њена оправданост за кориснике корпоративних финансијских извештаја

2. Припрема финансијских извештаја сложених пословних ентитета

- а. Финансијски извештаји сложених група, укључујући вертикалне и помешане групе
- б. Групни извештаји о новчаним токовима
- в. Обрачун реорганизације и реструктурирања групе, укључујући раздвајање компаније на више засебних делова, преузимања и схеме група
- г. Обрачун девизних трансакција и предузећа

3. Припрема извештаја за екстерне и интерне кориснике

- а. Процена финансијских и повезаних информација, куповина пословног ентитета, вредновање акција и реорганизација предузећа
- б. Процена утицаја промена рачуноводствених политика и регулаторног оквира на вредност акција
- в. Процена пословне перформансе предузећа, укључујући количинске и квалитативне показатеље перформансе и могућност корпоративног неуспеха
- г. Процена утицаја промена нивоа цена и расположиве методе вредновања пословних одлука и перформанси
- д. Ефективност корпоративног управљања у оквиру предузећа

4. Текућа питања и правци развоја

- а. Рачуноводствени утицај окружења и социо–културних фактора на предузеће
- б. Утицај садржаја финансијских извештаја на кориснике, укључујући измене облика и садржаја периодичних и годишњих финансијских извештаја и алтернативне начине саопштавања резултата корисницима
- в. Предложене измене структуре националне и међународне регулативе и утицај глобалне хармонизације и стандардизације
- г. Применљивост регулаторног оквира Одбора за МРС на мала и средња предузећа
- д. Текући правци развоја корпоративног извештавања

5. Уважавање етичких норми

- а. Етичке норме и пословно понашање

3.5. СТРАТЕШКИ ФИНАНСИЈСКИ МЕНАџМЕНТ

СВРХА

Обезбедити да кандидати могу да процењују и примењују технике при доношењу одлука о додатној економској вредности у стратешком финансијском менаџменту и да их могу адаптирати у складу са факторима који утичу на доношење тих одлука.

ЦИЉЕВИ

По завршетку овог дела испита, кандидати треба да буду оспособљени да:

- припремају извештавања за менаџмент, уз објашњење и процену финансијских последица финансијских одлука
- утврде и процене одговарајуће изворе финансирања, њихове ризике и трошкове
- процене могуће одлуке о улагању и стратегије
- разумеју утицај глобалног пословног окружења на националне и мултинационалне организације
- објасне, изложе и препоруче погодне технике управљања ризиком
- разумеју значај управљања новцем и функцију готовине у тржишном окружењу
- одаберу најпогодније технике за оптимизовање упослености финансијских извора, као и да критички процене такве технике
- анализирају и оцене финансијске информације које се односе на прошлу и будућу успешност пословања предузећа.

САДРЖАЈ НАСТАВНОГ ПЛАНА

1. Циљеви и корпоративно управљање

- а. Циљеви и усмерења организације и њихов утицај на пословно планирање
- б. Кључни стејкхолдери (stakeholders) организације: акционари, повериоци, директори, запослени, купци, добављачи и влада
- в. Питања окружења и њихов утицај на заједничке (корпоративне) циљеве и управљање
- г. Концепт усаглашености циљева и начин његовог остварења
- д. Кључни аспекти управљања у земљи и у свету
- ђ. Последице корпоративног управљања у организацијама

2. Обликовање стратегије

- а. Процес стратешког планирања и његова повезаност са одлукама о улагању
  - I. развој и анализа финансијских планова, са циљем достизања договорених циљева
  - II. прикупљање, разјашњавање и потврђивање информација (нпр. у вези са текућом или прошлом пословном позицијом, путем рација или других видова анализе) релевантних за достизање пословних циљева
  - III. саветовање клијената у вези са стратегијама које би предузеће могло да усвоји како би проширило или одржало текућу тржишну позицију, као и развојним стратегијама
  - IV. дугорочно финансијско планирање, укључујући показатеље вредности профита и теорију оптимизације и корисности
  - V. коришћење слободних новчаних токова у финансијском планирању
  - VI. технике процењивања појединачних акција и осталих хартија од вредности, као и процењивања пословања, укључујући процењивање додатне економске вредности ("EVA") и стратешке додатне вредности ("SVA")
- б. Стратешко планирање за мултинационалне компаније
  - I. улазна и излазна ограничења
  - II. конкурентска предност

3. Анализа ризика

- а. Цена капитала
  - I. цена акцијског капитала (CAPM – модел вредновања капиталних средстава и модел раста дивиденди)
  - II. цена дуга
  - III. просечна пондерисана цена капитала (WACC)
  - IV. утицај промене структуре капитала на његову цену
- б. каматна стопа и девизни ризик
  - I. утврђивање каматне стопе и представљање девизног курса
  - II. кривуље приноса и њихов значај за финансијске менаџере
  - III. заштита од ризика, коришћењем "форварда", "фјучерса", "опција", "свопова", фундаменталних истраживања ("FRAs") и других средстава
  - IV. обим и корист од финансијског инжењеринга

4. Одлуке о улагањима

- а. Технике доношења одлука
  - I. детаљно познавање дисконтованих новчаних токова (нето садашња вредност)
  - II. прилагођена нето садашња вредност – NPV (APV – додата садашња вредност)
  - III. теорија портфолија и метод вредновања капиталних средстава (CAPM) и њихов значај за менаџере
  - IV. опције укључене у инвестиције (основно познавање).
- б. Стратегије раста
  - I. органски раст, спајања и припајања
  - II. вредновање спајања и припајања
  - III. презимање и стратегије одбране
  - IV. планирање успеха након припајања и ревизија
- в. Корпоративна реорганизација
  - I. дезинвестирање
  - II. откупи и поништавање купљене акције
  - III. корпоративно реструктурирање
  - IV. приватизација
  - V. откуп сопствених акција.

5. Управљање готовином и финансијско предвиђање

- а. Методе финансијских, краткорочних и дугорочних улагања, укључујући спајања и стицања
- б. Улога предвиђања новчаних токова у пословном планирању и развој и анализа краткорочних финансијских планова
- в. Улога функције готовине
  - I. активности менаџера у управљању готовином
  - II. централизоване насупротив децентрализованим функцијама управљања готовином
- г. Политика дивиденди
  - I. утицаји на политику дивиденди
  - II. утицај дивиденди на вредност компаније.

6. Светско економско окружење

- а. Међународни чиниоци који утичу на развој пословања
  - I. кретања глобалне конкуренције
  - II. улога мултинационалних компанија у светској привреди

- III. слободна трговина, протекционизам, трговински споразуми, заједничка тржишта
  - IV. улога Светске банке, Међународног монетарног фонда и других међународних организација
  - V. економски односи између развијених и земаља у развоју, укључујући проблеме дуговања и развоја
  - VI. увођење једне валуте
- б. Утврђивање девизног курса
- I. фактори утицаја на девизне курсеве
  - II. модели утврђивања девизних курсева
  - III. различити облици девизних система
- 7. Управљање светским финансијама**
- а. Процена иностраних инвестиционих одлука
- I. алтернативни облици страног улагања
  - II. утицај и ефекти иностраног опорезивања (само основни принципи)
  - III. инострана цена капитала и структура капитала
  - IV. предвиђање будућих девизних курсева
  - V. политички ризик
- б. Обезбеђење иностраног капитала
- I. међународна тржишта капитала, укључујући европска тржишта
  - II. спољна домаћа тржишта капитала
  - III. међународно банкарство
- в. Управљање финансијским изворима у оквиру мултинационалне групе:
- I. финансијска контрола у оквиру групе предузећа
  - II. међународно управљање готовином
  - III. утврђивање цена међународног трансфера
  - IV. мерење и вредновање перформанси
- д. Управљање међународном трговином
- I. управљање ризицима међународне трговине
  - II. финансије међународне трговине
- 8. Уважавање етичких норми**
- а. Етичке норме и пословно понашање, укључујући међународне етичке норме